

Mobilitzacions a la Sanitat

Des de fa mesos, se succeeixen les mobilitzacions en barris i pobles per protestar contra la desastrosa situació de la sanitat. Però ara han fet un salt qualitatiu. El 13 de novembre, centenars de milers de persones van sortir al carrer a Madrid en defensa de la sanitat pública. El dia 26, van ser més de 40.000 manifestants a Sevilla, convocats per Marea Blanca i les plataformes per la sanitat de pobles i comarques, amb el suport de nombroses organitzacions socials i dels principals sindicats.

Alhora, a Madrid i Cantàbria es desenvolupen vagues de metges d'atenció primària, i s'anuncien vagues a Catalunya, País Valencià i Andalusia, convocades per sindicats de metges.

El que passa a la sanitat de Madrid succeeix, amb matisos, a totes les comunitats, amb governs de dretes o d'esquerres. A Catalunya calen tants metges a l'Atenció Primària com a Madrid. A Andalusia es tanquen consultoris i serveis per falta de metges. A tot arreu, llistes d'espera de mesos o fins i tot anys suposen negar el dret a assistència sanitària.

Amb aquestes mobilitzacions, el poble de Madrid, i ara el de Sevilla, rebutgen tots els mitjans utilitzats pel capital per robar-li el seu sistema de salut, i convertir la sanitat en un nou espai en què obtenir beneficis a costa de la població. I rebutgen els governs que col·laborin en aquest objectiu, desmantellant la sanitat per privatitzar-la. Els professionals de la sanitat rebutgen el deteriorament accelerat de les seves condicions de treball, i exigeixen millores salarials i laborals.

Com s'ha arribat a aquesta situació

Durant anys ens han repetit que teníem “el millor sistema sanitari del món”, tot i que dades com les llistes d'espera desmentien aquesta afirmació propagandística. Ja el desembre del 2019, abans de la pandèmia, 704.997 persones -dades oficials- estaven en llista d'espera per operar-se, i un 19,9% portava més de sis mesos. Més de tres milions esperaven cita amb un especialista, dels quals un 49,1% portava més de dos mesos esperant.

Perquè la situació el 2019 estigués així, entre 2010 i 2017 la sanitat pública va patir enormes retallades. Un informe d'Amnistia Internacional, de juliol de 2020, explicava que “Mentre que el PIB ha pujat un 8,6% entre 2009 i 2018, s'observa una reducció preocupant

en la inversió sanitària i altres indicadors relacionats. En valor real, la despesa sanitària pública s'ha reduït en un 11,21% i la inversió sanitària pública per càpita ho ha fet en un 10,54%”. I afegia: “Si prenem com a referència la variació de la despesa pública i modulant aquesta xifra amb referència a l'any 2009 amb la variació de l'IPC acumulada per a cada comunitat fins al 2018, es constata que, per al total d'Espanya, la despesa pública el 2018 havia perdut -3,85% enfront del gastat el 2009, la qual cosa suposa 65.550 milions d'€ menys de despesa pública en € constants”. En aquests anys es va deixar de gastar a la sanitat l'equivalent a gairebé el pressupost total d'un any. I les retallades van ser aplicades per tots els governs, de tot signe polític: del PSOE, del PP, “nacionalistes”. El govern de coalició del PSOE i IU d'Andalusia entre ells, quan el seu vicepresident, Diego Valderas, d'IU, explicava que “les retallades cal aplicar-les per imperatiu legal”.

La pandèmia suposa un terrible cop per a un sistema ja molt debilitat. I la sanitat pública en surt en una situació molt greu. En especial l'Atenció Primària. Com assenyalava l'informe d'AI, “Pel que fa a l'atenció primària, la inversió s'ha reduït en un 13,1% i el percentatge que es dedica a aquest nivell assistencial respecte del total de la despesa sanitària pública ha disminuït de mitjana en les Comunitats Autònomes del 14,39% en 2009 al 13,9% en 2018”. El recomanable seria un 25%.

Utilitzant la pandèmia com a excusa, es tanquen serveis d'urgències d'A. Primària en moltes comunitats, se suprimeixen consultes de pediatria en centres de salut, i apareix un fenomen nou: la llista d'espera per cita en Atenció Primària, que supera en molts casos els 15 dies de demora i que en alguns centres de salut d'Andalusia arriba a ser de més d'un mes.

Al juny 2022, eren ja 742.518 les persones en llista d'espera quirúrgica, de les quals un 17,6 portava més de sis mesos, i més de 3.750.000 persones esperaven cita per a ser ateses per un especialista, dels quals un 49,35% portava més de sis mesos en espera.

I s'accentua un fenomen: la fuga de professionals, metges sobretot, però també infermers, que, davant les males condicions de treball, els contractes precaris i els baixos salaris, marxen a una altra comunitat autònoma, a la sanitat privada, o a l'estranger. Especialment

en el cas de los metges de família. Un metge de família d'Andalusia resumia així la situació de la seva promoció de MIR: “dels 14 MIRs de la meua promoció, actualment 2 són inspectors de l'INSS, 3 són MIREs per segona vegada en altres especialitats, 1 treballa a urgències hospitalàries, 1 al 061, 1 és metgessa de família en una altra comunitat autònoma (amb millors condicions), 2 en un altre país comunitari i 4 metges de família a la comunitat autònoma en què ens formem. (...) la majoria hem signat contractes mes a mes, entenen-nos de si seguïem contractats el dia 30 o el 31”. I conclou: “metges n'hi ha, però se'ls ha convidat a anar-se'n amb les condicions ofertades”.

Per què succeeix això?

Tot això obeeix a una necessitat del capital financer. L'estrenyiment del mercat mundial fa que una massa creixent de cànnabis busqui com valoritzar-se, buscant una nova via per a l'extracció de la plusvàlua, a través de l'obertura al capital financer de nous camps per als seus negocis. I aquí el capital s'ha fixat com a objectius els serveis públics de seguretat social, de la sanitat i l'ensenyament públics, que suposen un ampli camp per als negocis.

Recordem que el Pressupost consolidat de la Seguretat Social per al 2022 presenta una despesa no financera de 179.810 milions d'euros, i suposa un 11,8% del producte interior brut (PIB). La despesa de la sanitat pública va ascendir a 81.600 milions d'euros, segons dades del Ministeri de Sanitat, i representa el 6,6% del PIB nacional. La despesa pública en educació per al conjunt de les administracions i universitats públiques va assolir el 2020 els 55.265,8 milions d'euros, que va suposar el 4,93% del PIB. En total, es tracta de la respectable xifra de 317.000 milions d'euros, un 22,3% del PIB.

No és d'estranyar que el capital financer agafi per tenir accés a aquests fons per fer negoci a la seva costa. I que els governs al servei del capital financer se sotmetin a aquests plans. Però aquest empenyament xoca amb la lluita de classes.

Es tracta de conquestes del moviment obrer

La sanitat pública va ser establerta per primera vegada per la revolució d'octubre de 1917 a Rússia, i el Servei Nacional de Salut va ser establert a la Gran Bretanya -en imitació re-

coneguda del servei de salut soviètic- per la mobilització obrera i el govern laborista establert per aquesta onada obrera després de la victòria contra el nazisme en la segona guerra mundial (vegeu el documental de Ken Loach L'esperit del 45). A França, la seguretat social va ser imposada pel moviment revolucionari el 1945-48.

Es tracta de conquestes del moviment obrer que garanteixen, al seu torn, drets. La sanitat pública garanteix el dret a la salut. Perquè només hi ha un dret social quan hi ha un servei públic que el garanteix, i si aquest servei titlli el personal, els mitjans, els fons suficients.

És la sanitat de tots, que han conquerit successives generacions dels pobles de l'Estat espanyol. La lluita per la sanitat ha estat la llarga batalla comuna de les classes treballadores i els pobles d'Europa, de tot el món.

Són conquestes, a més, que unifiquen la classe treballadora a escala de cada Estat.

Precisament per això, els intents de privatització, empreses a Espanya per diversos governs a partir de la dècada de 1990, han fracassat davant la resposta de la població treballadora. Ni la proposta del PSOE de convertir els hospitals públics en fundacions, ni les privatitzacions de Madrid i València ho van

aconseguir. Moltes de les privatitzacions s'han revertit per la pressió dels treballadors, de les seves organitzacions, i de la pròpia població.

Per això, el capital i els seus governs han hagut de canviar de tàctica. Ara, es tracta de desmantellar progressivament els serveis públics, perquè la població (o el sector d'ella que pugui permetre-s'ho) opti per serveis privats.

A la sanitat, les retallades imposades des del 2011 han fet que el nombre d'espanyols amb una pòlissa d'assegurança de salut privada hagi augmentat un 6%, passant de 8,6 milions a 11,6 milions. Des de la pandèmia, el creixement s'ha accelerat, amb més d'un milió de nous pacients en tres anys. Segons l'informe d'Amnistia abans esmentat, la despesa privada en Sanitat no es redueix en cap moment, i comença a créixer de manera accelerada a partir del 2014, creixent entre el 2009 i el 2018 un 16%. I després de la pandèmia, creix encara més. (24.615 milions d'euros el 2009, 26.089 el 2014, 28.621 el 2018 i 33.398 milions d'euros el 2022).

I ara?

Des de la pandèmia, la resistència al desmantellament de la sanitat s'organitza. A cada poble, a cada barri, hi ha mobilitzacions davant del seu centre de salut. Però la mobilit-

zació de Madrid i la de Sevilla suposen un pas endavant: unificar la mobilització contra els governs.

Però, per vèncer els governs que desmantellen la sanitat per privatitzar-la, cal un pas més. Cal unificar la mobilització de la població i la dels treballadors i treballadores de la sanitat, de totes les categories, i no només els metges. I a tot l'Estat. El que exigeix treballar junts plataformes, mareas i sindicats. Per a molts militants, és incomprendible que amb les mateixes reivindicacions les diferents plataformes, les mareas, els sindicats de metges, els sindicats de classe, no decideixin coordinar una acció de conjunt per colpejar junts i endevenir la massiva resistència que existeix, però localitzada i regionalitzada. Cap organització pot actuar en funció de la idea que cal protegir el "govern progressista". Més que mai, "govern qui governi, la sanitat es defensa".

I, per acabar, una reflexió: al temps de la penúria de pressupostos i de no reversió de les retallades del 2010, el govern triplica la despesa militar, és evident que oposar-se a la guerra i al monstruós pressupost militar és inseparable del combat per les reivindicacions. I, en aquest cas, per la sanitat pública

Els nostres compromisos...

Milers de manifestants a Rabat.

Marroc, contra la carestia de la vida

i la repressió

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta *Carta Setmanal*

Si no la reps, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l'any, o més si us sembla.

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: info@posicuarta.org

Pots contactar des: <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

Partido Obrero Socialista Internacionalista
Sección en España de la IS

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid Teléfono:
91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01 <http://www.posicuarta.org>
posicuarta.org
Busca'ns en Twitter: @posicuarta